

**rijksuniversiteit
groningen**

De leuke kant van liefde:

Een kwantitatieve studie naar positieve emoties bij bi+ jongeren

Naam: Ilse Meijster

Studentnummer: S4488059

Faculteit der Gedrags- en Maatschappijwetenschappen

Masterscriptie Orthopedagogiek (PAMA5166)

Eerste beoordelaar: L. Baams, PhD

Tweede beoordelaar: Wietske de Vries

Datum: 30 mei 2025

Aantal woorden: 7252

Samenvatting

Bi+ jongeren tussen de 16 en 25 jaar zitten in een levensfase waarin het aangaan van relaties een cruciale rol speelt. Echter blijven de ervaringen van bi+ jongeren vaak onderbelicht omdat het lastig is om deze doelgroep goed in kaart te brengen. Wel is bekend vanuit eerdere studies dat een stabiele relatie, het ervaren van partnersteun en het uitblijven van stigmatisering kan bijdragen aan het ervaren van positieve emoties binnen een relatie. Deze studie onderzoekt daarom welke positieve emoties bi+ jongeren rapporteren met betrekking tot hun seksuele oriëntatie en welke rol relatieduur, partnersteun en ervaren stigmatisering hierin spelen. De vragenlijst behorende bij deze studie is opgesteld binnen een samenwerking tussen de Rijksuniversiteit Groningen en Rutgers en is verspreid via verschillende sociale mediakanalen. De vragenlijst bevatte een open vraag over de positieve kanten van bi+ zijn en verschillende schalen over relatie-ervaringen en ervaren stigmatisering. De dataverzameling resulteerde in $n = 1.806$ deelnemers. Voor de analyse van de open vraag is gebruik gemaakt van de LIWC-software. Affectie en verbondenheid werden het meest gerapporteerd als positieve kanten van bi+ zijn en kracht en dankbaarheid kwamen het minst naar voren. De zeven t-testen en twee Pearson-correlatie analyses toonden geen significante verbanden aan tussen het ervaren van positieve emoties en relatieduur, partnersteun en stigmatisering. De resultaten benadrukken het belang van verder onderzoek naar het ervaren van positieve emoties onder bi+ jongeren, met name via longitudinale en kwalitatieve onderzoeksmethoden.

Sleutelwoorden: bi+ jongeren, positieve emoties, partnersteun, relatieduur, stigmatisering, LIWC-software

Abstract

Bi+ youth aged between 16 and 25 years old are in a life stage in which forming a romantic relationship plays a crucial role. However, the experiences of bi+ youth often remain underrepresented in academic research, as this target group can be hard to reach. It is known from previous studies that being in a stable relationship, experiencing partner support, and the absence of stigma can contribute to the experience of positive emotions in a relationship. Therefore, this study examines which positive emotions bi+ youth report in relation to their sexual orientation and what role the duration of the relationship, partner support and experienced stigmatizations have in this context. The questionnaire used in this study was developed in collaboration with the University of Groningen and Rutgers and was distributed via several social media platforms. The data collection process resulted in a sample of $n = 1.806$ participants. To analyze the open-ended question, the LIWC-software was used. Affection and affiliation were reported most frequently as a positive side of being bi+, while power and gratitude appeared less often. Seven t-tests and two Pearson correlation analyses showed no significant associations between the experience of positive emotions and the duration of the relationship, partner support and stigmatization. These findings highlight the need for further research into the emotional experiences of bi+ youth, by for instance using longitudinal and qualitative research methods.

Keywords: bi+ youth, positive emotions, partner support, relationship length, stigmatization, LIWC-software

Inhoudsopgave

Inleiding	5
Methode	8
Onderzoeksdesign	8
Populatie en Steekproef	9
Variabelen en Instrumenten	10
Procedure	12
Data-analyse.....	13
Steekproef	14
Beschrijvende Statistiek.....	15
Gender en Leeftijd	15
Relatieduur, Partnersteun en Stigmatisering.....	16
Positieve Emoties.....	18
Toetsende Statistiek	19
Independent t-sample tests.....	19
Correlatieanalyse.....	20
Regressieanalyse	21
Discussie	22
Belangrijkste Bevindingen.....	22
Sterke Punten en Beperkingen van de Huidige Studie	24
Suggesties voor Vervolgonderzoek.....	28
Implicaties van de Huidige Studie	28
Conclusie.....	29
Referenties	30

Inleiding

Verliefd worden is een complexe ervaring waarmee emoties, verlangens en fysieke aantrekkingskracht gepaard gaan. Positieve emoties als liefde, dankbaarheid en trots laten ons goed voelen en resulteren in liefdevol gedrag tegenover onze partners (Cohen-Chen et al., 2020). Daarnaast dragen positieve emoties bij aan het verbeteren van intieme relaties (Sels, Tran, et al., 2021). Negatieve emoties als jaloezie en boosheid doen het tegenovergestelde (Cohen-Chen et al., 2020). Het begrijpen van hoe partners hun emoties uiten en dit bespreken met elkaar is daarom essentieel voor wederzijds begrip en intimiteit in een relatie (Bergeron et al., 2024). Emoties spelen daarnaast een cruciale rol in het aangaan van relaties (Schoebi & Randall, 2015; Sels, Reis, et al., 2021). Liefde, dankbaarheid en trots dragen bij aan een langdurige en toegewijde relatie. Daarnaast is het hebben van een begripvolle partner bevorderlijk voor een stabiele relatie (Berli et al., 2021; Cramer, 2006). Een langdurige en toegewijde relatie draagt bij aan een betere gezondheid en het welzijn van zowel mannen als vrouwen (Umberson et al., 2015). Hoewel veel onderzoek zich richt op heteroseksuele koppels en op hoe zij emoties ervaren binnen hun relaties, is er nog relatief weinig bekend over hoe bi-plus (hierna bi+) personen dit ervaren. Dit is zorgwekkend, omdat bekend is dat bi+ personen vaker te maken krijgen met stigmatisering binnen hun relaties, wat hun welzijn en relatiekwaliteit kan beïnvloeden (Meyer, 2003, Garcia et al., 2019). Daarnaast blijven hun unieke ervaringen en uitdagingen veelal onderbelicht (Baams et al., 2021). Vaak is het lastig om leden van deze gemeenschap goed in beeld te krijgen, omdat zij uit angst en schaamte vaak niet aan hun naasten kenbaar maken dat zij onderdeel zijn van deze onderbelichte gemeenschap (Baams et al., 2021; Güleç et al., 2022). Vanuit deze onderbelichte positie van bi+ personen is met name de groep jongeren tussen de 16 en 25 jaar van belang: zij bevinden zich in een levensfase waarin identiteitsontwikkeling en het aangaan van romantische relaties centraal staan (Crocetti, 2017; Kranz & Pierrard, 2018). In deze periode spelen positieve emoties, maar ook factoren als partnersteun en het ervaren van stigmatisering een belangrijke rol in de

ontwikkeling van een gezonde relatie (Kranz & Pierrard, 2018). Daarom richt deze studie zich op het in kaart brengen van de positieve emoties die bi+ personen ervaren binnen hun relatie en onderzoekt of partnersteun, relatieduur en stigmatisering hiermee samenhangt.

Veel wetenschappelijk onderzoek van de afgelopen decennia is gefocust op hoe de traditionele vorm van seksualiteit (een heterokoppel bestaande uit een man en een vrouw) hun intieme relaties ervaren (Umberson et al., 2015). Echter doet deze traditionele vorm van seksualiteit al lang niet meer recht aan de diversiteit van de Nederlandse samenleving. Naar schatting wonen er ongeveer 2,7 miljoen mensen van 15 jaar en ouder die onder de LHBTQIA-gemeenschap vallen in Nederland. LHBTQIA staat voor lesbisch, homo, bi+, transgender, queer, intersekse en aseksueel (Centraal Bureau voor de Statistiek, 2024). Een groep binnen deze gemeenschap die vaak nog onderbelicht is in onderzoek zijn bi+ personen. In de literatuur is het niet altijd duidelijk wie precies tot deze bi+ gemeenschap behoort. Meyer (2003) richt zich bijvoorbeeld specifiek op het biseksuele spectrum waarbij mannen en vrouwen zowel verliefd zijn op het eigen geslacht als op het andere geslacht. Echter dekt deze definitie niet meer de gehele bi+ gemeenschap van tegenwoordig. Daarom wordt in deze studie de definitie van bi+ uitgebreid met de definitie die ook gebruikt wordt in het rapport van Baams et al. (2021, p.5): *"Bi+ zijn Personen die seksuele en/of romantische aantrekking tot meerdere geslachten/genders ervaren en/of personen die (recentelijk) seksuele en/of romantische ervaringen hebben (gehad) met personen van meerdere geslachten/genders. Ook personen die zichzelf als biseksueel, bi+, panseksueel, heteroflex, of queer identificeren vallen in de bi+ groep"*.

Bi+ personen ervaren in hun dagelijks leven vaak negativiteit, zoals stigmatisering, discriminatie en sociale uitsluiting (Meyer, 2003). Daarnaast rapporteren zij vaker gevoelens van eenzaamheid en onbegrip in hun sociale omgeving (Garcia et al., 2019). Deze gevoelens van eenzaamheid en onbegrip hebben vooral te maken met het stigma rondom seksualiteit dat

de LHBTQIA ervaart. Hierbij valt te denken aan geweld, discriminatie en het gevoel van anders zijn (Güleç et al., 2022). Stigmatisering verwijst naar het fenomeen waarbij een individu of groep als minderwaardig of ongewenst wordt gezien vanwege bepaalde innerlijke of uiterlijke kenmerken, gedragingen of hun identiteit. Dit fenomeen heeft vaak negatieve gedragingen als gevolg zoals schelden, discrimineren of buitensluiten. Dit brengt vaak een gevoel van eenzaamheid of minderwaardigheid teweeg bij het individu of de groep die gestigmatiseerd wordt (Earnshaw et al., 2024). Bi+ personen ervaren deze stigmatisering niet alleen op straat, maar vaak ook in hun eigen sociale kringen. Sommige leden van deze gemeenschap krijgen in het dagelijks leven zoveel te maken met stigmatisering dat zij aangeven hun geaardheid soms geheim te houden voor de rest van de wereld (Güleç et al., 2022). Dit is zorgwekkend, omdat deze ervaring van stigmatisering leidt tot een toename van stress, angst en sociale afstandelijkheid. Dit negatieve sociale klimaat kan ook invloed hebben op hoe bi+ personen hun relaties aangaan en beleven. De angst voor afwijzing en geweld kan hen tegenhouden om openhartig te zijn over hun geaardheid en identiteit, wat ten koste gaat van de kwaliteit van hun relaties met vrienden, families en hun partners (Güleç et al., 2022). Juist in een liefdesrelatie kan partnersteun daarom een belangrijke rol spelen in het compenseren van deze negatieve ervaringen en het bevorderen van positieve emoties (Berli et al., 2021; Cramer, 2006).

Vanuit de psychologie wordt gesteld dat positieve emoties niet alleen bijdragen aan individueel welzijn, maar ook sociale banden en de relatiekwaliteit versterkt (Fredrickson, 2001). Deze *broaden-and-build* theorie stelt dat positieve emoties cognitieve flexibiliteit vergroten, waardoor individuen beter in staat zijn duurzame en langdurige relaties aan te gaan. Daarnaast verhoogt betere conflicthantering het gevoel van acceptatie binnen een relatie, wat extra relevant kan zijn voor bi+ personen die kampen met afwijzing binnen hun relatie (Algoe, 2012). Daarom is het belangrijk om inzicht te krijgen in de positieve emoties die bi+ personen ervaren binnen hun relaties. Bij positieve emoties valt te denken aan bewondering,

dankbaarheid (Van Cappellen et al., 2014), blijdschap, hoop, liefde (Fredrickson, 2001), kracht en verbondenheid (Buechner et al., 2019).

De Huidige Studie

Het doel van deze studie is om de positieve ervaringen en emoties die bi+ jongeren tussen de 16 en 25 jaar ervaren in kaart te brengen en te onderzoeken of relatieduur, partnersteun en ervaren stigmatisering samenhangen met het rapporteren van deze positieve emoties. Omdat eerder onderzoek aangetoond heeft dat een langdurige relatie positieve effecten heeft op een liefdesrelatie en dat partnersteun erg belangrijk is in een liefdesverhouding (Berli et al., 2021; Cramer, 2006), richt dit onderzoek zich op de volgende drie factoren: relatieduur, partnersteun en ervaren stigmatisering vanuit de omgeving.

De onderzoeksvraag die bij deze studie behoort is dan ook: *In welke mate rapporteren bi+ personen positieve emoties wanneer zij gevraagd worden naar de leuke kant van hun seksuele oriëntatie en welke rol spelen relatieduur, partnersteun en stigmatisering hierin?* Daarnaast probeert deze studie antwoord te geven op de volgende deelvragen:

- *‘Rapporteren bi+ personen met een hogere mate van partnersteun meer positieve emoties dan bi+ personen die een lagere mate van partnersteun ervaren?’*
- *‘Is er een verschil in het ervaren van positieve emoties van bi+ personen afhankelijk van de duur van hun relatie?’*
- *‘Hangt mate van stigmatisering die bi+ personen ervaren samen met het ervaren van positieve emoties?’*

Methode

Onderzoeksdesign

De data van deze studie bestaat uit een online vragenlijst die is ingevuld door bi+ personen. In dit onderzoek is er gebruikgemaakt van een cross-sectionele kwantitatieve onderzoeksmethode. Er is gekozen voor deze onderzoeksmethode, omdat op deze manier

effectief data verzameld kan worden van een grote groep mensen op één specifiek moment in de tijd.

Populatie en Steekproef

Deze studie richtte zich op de doelpopulatie bi+ personen. Bi+ personen zijn mensen die zich aangetrokken voelen tot mannen én vrouwen, of tot mensen ongeacht hun geslacht. Daarnaast vallen mensen die bi seksueel, panseksueel, queer of heteroflex zijn ook onder de noemer van bi+ personen. Als laatste werden mensen die zichzelf niet zo noemen, maar die wel seks hebben gehad met mensen van meer dan één geslacht in de afgelopen 12 maanden, ook meegenomen in de categorie bi+ personen.

Om deel te nemen aan deze studie gold dat de gevoelens of ervaringen van deelnemers moesten passen bij bovenstaande beschrijving van bi+ personen. Het was dus niet noodzakelijk voor deelnemers om zichzelf bi+ te noemen. Daarnaast was het belangrijk dat deelnemers tussen de 16 en 55 jaar oud waren. Wanneer deelnemers niet aan beide inclusiecriteria voldeden, werd hen gevraagd de vragenlijst te beëindigen.

In totaal hebben $n = 2.934$ deelnemers de online vragenlijst ingevuld. Daarvan zijn $n = 1.806$ deelnemers meegenomen in deze studie, omdat deze deelnemers voldeden aan het leeftijdscriterium. Deelnemers ouder dan 25 jaar zijn voorafgaand aan de analyse verwijderd uit de dataset. De leeftijd van de deelnemers varieert tussen de 16 en 25 jaar, met een gemiddelde van 19.48 jaar ($SD = 2.49$). Voor de focus van dit onderzoek was het daarnaast belangrijk dat deelnemers minimaal de volgende vragen hadden beantwoord: "*Heb je momenteel een vaste partner?*", "*Hoelang heb je een relatie met je partner?*" En "*begrijpt en steunt je partner je huidige seksuele oriëntatie?*" Ook was het van belang dat de deelnemers de schaalvraag over ervaren stigmatisering hadden ingevuld. Indien één of meerdere van deze vragen niet waren beantwoord, werd de betreffende deelnemer uitgesloten van analyse met betrekking tot de specifieke variabele. Deelnemers werden niet volledig uit de dataset

verwijderd, omdat hun antwoorden op andere onderdelen van deze studie van belang waren voor het onderzoek. Uiteindelijk rapporteren $n = 747$ deelnemers dat zij op moment van het invullen van de vragenlijst een vaste partner hadden. Deze subgroep is daarom meegenomen in de analyse omtrent de variabelen relatieduur en partnersteun. De vraag over stigmatisering werd door $n = 1.512$ deelnemers volledig ingevuld. Dit betekent dat $n = 294$ deelnemers de schaalvragen over stigmatisering niet hebben ingevuld. Om te onderzoeken of deze missende deelnemers bepaalde kenmerken delen, werden de demografische kenmerken van deze missende deelnemers vergeleken met die van deelnemers die de schaalvragen wel hadden beantwoord. Er werd geen significant verschil in gemiddelde demografische kenmerken gevonden, wat suggereert dat de ontbrekende data willekeurig is.

Variabelen en Instrumenten

Voor deze studie is er gekeken naar de volgende positieve emoties: bewondering (awe), dankbaarheid (gratitude), hoop (hope), kracht (power) en verbondenheid (affiliation) (Boyd et al., 2022). Naast deze specifieke emoties zijn ook bredere categorieën meegenomen zoals affectie (affect) en de overkoepelende categorie ‘positieve emoties’ in de data-analyse. Hiervoor is gekozen omdat uit de literatuur blijkt dat liefde (love) en blijdschap (joy) ook belangrijke positieve emoties zijn (Berli et al., 2021; Cramer, 2006).. Echter, zijn deze emoties niet afzonderlijk als losse categorie opgenomen in de standaard woordenlijst van de LIWC-software. In plaats daarvan vallen emoties als liefde en blijdschap onder de overkoepelende term ‘positieve emoties’. Om deze reden is er bewust gekozen om de overkoepelende categorie ook mee te nemen in de analyse, om positieve emoties als liefde en blijdschap ook in deze studie te kunnen opnemen. De betrouwbaarheid van de emoties is beoordeeld aan de hand van de Kuder-Richardson formula 20 (KR-20). Voor de emoties kracht (KR-20=0.96), verbondenheid (KR-20=0.94) en de categorie positieve emoties (KR-20=0.93) was de KR-20

score bekend. Voor de overige emoties is de KR-20 niet beschikbaar in de LIWC-handleiding (Boyd et al., 2022).

De onafhankelijke variabelen die in deze studie van belang zijn, waren het wel of niet hebben van een vaste relatie, de duur van deze relatie, de ervaren mate van steun van de partner en het ervaren van stigmatisering. Omdat de doelgroep van deze studie 16 tot en met 25-jarigen zijn, wordt er uitgegaan van een lange relatie wanneer een relatie twee of meer jaar duurt. Een relatie korter dan twee jaar, wordt binnen deze studie gerekend als een korte relatie. Om deze variabelen goed in kaart te brengen is gevraagd aan de deelnemers of zij momenteel een vaste partner hebben. Deelnemers hadden hierbij drie keuze antwoorden, namelijk 1 = *ja, ik heb één vaste partner*, 2 = *ja, ik heb meerdere vaste partners* en 3 = *nee*. Daarnaast werd de vraag *begrijpt en steunt je partner je huidige seksuele oriëntatie?* gesteld. Deelnemers konden hier vijf mogelijke antwoorden geven in het bereik van 1 (veel begrip) tot 5 (heel weinig begrip). De keuze opties waren 1 = *ja, ik krijg veel begrip en steun*, 2 = *ja, ik krijg begrip en steun*, 3 = *neutraal*, 4 = *nee, ik krijg weinig begrip en steun* en 5 = *nee, ik krijg heel weinig begrip en steun*.

Tevens wordt er in deze studie gekeken naar de mate waarin bi+ personen stigmatisering in het dagelijks leven ervaren. Om de ervaringen van deelnemers met betrekking tot stigmatisering in kaart te brengen werden deelnemers zeven schaalvragen voorgelegd. Deelnemers konden deze schaalvraag beantwoorden met nooit, zelden, af en toe, vaak en heel vaak. Deze stellingen waren: *Mensen denken dat ik in de war ben over mijn seksuele oriëntatie*, *Mensen denken dat ik een groot risico loop op soa's/hiv*, *Mensen denken dat ik ontrouw ben*, *Mensen denken dat ik zomaar met iedereen seks heb*, *Mensen denken dat mijn seksuele oriëntatie maar tijdelijk is*, *Mensen geloven niet dat mijn seksuele oriëntatie echt is* en *Mensen denken dat ik geen goede partner heb*. Aan de antwoorden op de stellingen werd een getal van 1 (*nooit*) tot en met 5 (*heel vaak*) toegewezen. Hierbij geldt 1 = *nooit*, 2 = *zelden*, 3 = *af en toe*,

4 = *vaak* en 5 = *heel vaak*. Door alle stellingen bij elkaar op te tellen, werd een totaalscore berekend voor vooroordelen. Hoe hoger de totaalscore, hoe meer een deelnemer te maken heeft met stigmatisering in zijn of haar omgeving. Er zijn minimaal 7 punten en maximaal 35 punten te behalen voor de totaalscore vooroordelen. De Cronbach's alpha voor deze schaal is .86.

In de vragenlijst werden deelnemers tenslotte gevraagd naar hun demografische gegevens waaronder leeftijd, culturele achtergrond en hoe zij bij hun geboorte werden ingeschreven bij de gemeente. Daarnaast werden deelnemers gevraagd hoe zij zichzelf noemen (biseksueel, panseksueel, queer, Bi+, heteroflex, homoseksueel of gay, lesbisch, demiseksueel, aseksueel, hetero, ik label mijzelf niet of anders) en hoe zij zichzelf voelen (man, vrouw, zowel man als vrouw, soms man soms vrouw, geen man en ook geen vrouw, soms man soms vrouw soms non-binair, transgender, transgender man, transgender vrouw, dat weet ik (nog) niet en anders). Bij het invullen van 'anders' hadden deelnemers de mogelijkheid om hun antwoord verder toe te lichten.

Procedure

De online vragenlijst is ontwikkeld door de medewerkers van de Rijksuniversiteit Groningen en Rutgers in samenwerking met het bi+ onderzoek consortium en is gericht op bi+ personen tussen de 16 en 55 jaar oud. Mogelijke deelnemers werden benaderd via advertenties op sociale media kanalen zoals Facebook, Instagram en Snapchat. Deze online advertenties werden verspreid onder deelnemers die ietwat interesse hebben in LHBTIQ+ onderwerpen. Het voordeel van deze strategie is dat je veel mensen in één keer kan benaderen. Maar, door op deze manier deelnemers te werven voor een vragenlijst is de steekproefpopulatie niet representatief voor de gehele bevolking van Nederland, omdat op deze manier alleen deelnemers die actief zijn op deze sociale media kanalen worden benaderd.

Deelnemers hebben voorafgaand aan het invullen van de vragenlijst toestemming gegeven om hun gegevens anoniem te verwerken binnen deze studie. Deze

toestemmingsverklaring was opgenomen in de online vragenlijst. Deelnemers die geen toestemming hebben gegeven, konden de vragenlijst niet verder invullen. De Ethische commissie van de opleiding Pedagogische en Onderwijswetenschappen van de Rijksuniversiteit Groningen heeft de vragenlijst goedgekeurd. Het invullen van de vragenlijst kostte deelnemers 15 tot 20 minuten en deelnemers hadden tussen 26 november 2020 en 25 december 2020 een maand de tijd om de vragenlijst in te vullen. Alle vragen in de vragenlijst waren optioneel voor deelnemers, behalve de vraag waar naar de leeftijd werd gevraagd. Deze moest ingevuld worden, omdat de leeftijd een cruciaal inclusie criterium was van deze studie.

Data-analyse

Voor het analyseren van de genoemde positieve emoties in de open vraag waarin deelnemers gevraagd werden naar de leuke kanten van hun seksuele oriëntatie, werd gebruik gemaakt van de LIWC software. Deze software vergelijkt de antwoorden op de open vragen met een ingebouwde woordenlijst. Voor deze studie zijn de positieve emoties die zijn opgenomen in deze ingebouwde woordenlijst van belang. Omdat een Nederlandse vertaling niet altijd goed overeenkomt met de Nederlandse woordenlijst in de software, is ervoor gekozen om eerst alle antwoorden te vertalen naar het Engels. Daarna zijn de antwoorden op de open vraag ingevoerd in de LIWC software en zijn de resultaten van deze analyse overgezet naar een SPSS bestand (IBM Corp, 2020).

De kwantitatieve data-analyse werd in SPSS uitgevoerd. Om volledige transparantie te garanderen, werd bij het uitvoeren van de analyses een syntax file in SPSS bijgehouden (IBM Corp, 2020). Ten eerste werd de data kort beschreven door middel van beschrijvende statistiek. Om de deelvraag over relatieduur te beantwoorden, is een independent t-sample test uitgevoerd met relatieduur als onafhankelijke variabele.. Om de relatieduur met elkaar te kunnen vergelijken, is deze variabele opgedeeld in twee categorieën: 1 = *korte relatieduur* (<2 jaar) en 2 = *lange relatieduur* (≥ 2 jaar). Deelnemers die aangegeven hebben geen (vaste) relatie te

hebben op dit moment, zijn niet meegenomen in de analyse. De nulhypothese behorende bij deze test is: *"Er bestaat geen verschil in de ervaring van positieve emoties tussen Bi+ personen die in een langere relatie zitten ten opzichte van bi+ personen die in een kortere relatie zitten"*. De independent t-sample test is zeven keer uitgevoerd, met elke keer een andere positieve emotie als onafhankelijke variabele. Omdat er in deze studie meerdere t-testen zijn uitgevoerd om verschillen in positieve emoties tussen groepen te onderzoeken, werd er een Bonferroni-correctie toegepast om het risico op een Type 1-fout te beperken. In de praktijk betekent dit dat de oorspronkelijke alfa van .05 werd gedeeld door het aantal toetsen dat werd uitgevoerd. Hierdoor kwam de aangepaste alfa uit op .0071. Enkel p-waarden die onder deze grens lagen, zullen in deze studie als significant worden gerekend.

Om inzicht te krijgen in de samenhang tussen partnersteun en het rapporteren van positieve emoties aan de ene kant en de samenhang van de mate van ervaring van stigmatisering en het rapporteren van de ervaren positieve emoties aan de andere kant, zijn er twee Pearson-correlatieanalyses uitgevoerd. Voor beide correlatieanalyses zijn de variabelen affectie, bewondering, dankbaarheid, hoop, kracht, positieve emoties en verbondenheid geïncludeerd als positieve emoties. Ten slotte werd een multiële regressieanalyse uitgevoerd om te bepalen welke variabele van de drie de sterkste voorspeller is van positieve emoties. Omdat in een regressie analyse maar één uitkomst meegenomen kan worden, werd er gekozen om de overkoepelende categorie 'positieve emoties' te gebruiken als afhankelijke variabele. Dit omdat deze categorie verschillende emoties weerspiegelt binnen deze studie.

Resultaten

Steekproef

Na toepassing van de inclusiecriteria, waarbij minimaal één van de vragen over relatieduur, partnersteun of stigmatisering ingevuld moest zijn, bleven er nog $n = 1.806$ deelnemers met bruikbare data over die zijn meegenomen in de analyses.

Beschrijvende Statistiek

Gender en Leeftijd

Tabel 1 geeft een overzicht van hoe de deelnemers hun genderidentiteit hebben aangegeven. De tabel laat zien dat er sprake is van een breed scala aan genderidentiteiten binnen de onderzoekspopulatie van deze studie.

Tabel 1

Genderidentiteit van de Populatie

Categorie	Aantal deelnemers	Percentage
Vrouwen	1190	65.9%
Mannen	236	13.1%
Genderidentiteit (nog) onduidelijk	99	5.5%
Geen man geen vrouw	79	4.4%
Soms man, soms vrouw, soms non-binair	73	4.0%
Soms man, soms vrouw	18	1.0%
Zowel man als vrouw	16	0.9%
Transgender	32	2.8%
Anders	62	3.4%

Note N = 1.806

De deelnemers aan dit onderzoek waren tussen de 16 en 25 jaar oud. Tabel 2 geeft een overzicht van de verdeling van de verschillende leeftijden onder de deelnemers.

Tabel 2*Leeftijdsverdeling van de Populatie*

Leeftijd	Aantal deelnemers	Percentage
16	204	11.3%
17	240	13.3%
18	316	17.5%
19	234	13.0%
20	228	12.6%
21	182	10.1%
22	135	7.5%
23	113	6.3%
24	90	5.0%
25	64	3.5%

Note N = 1.806

Relatieduur, Partnersteun en Stigmatisering

Van de $N = 1.806$ deelnemers geeft $n = 762$ aan momenteel een vaste partner te hebben. Een aantal deelnemers ($n=28$) rapporteert een relatie met meerdere vaste partners. De overige deelnemers ($n=1.044$) hebben momenteel geen vaste partner. De deelnemers die aangaven momenteel in een relatie te zijn ($n=762$), is gevraagd in hoeverre zij begrip en steun ervaren van hun huidige partner(s). Tabel 3 zien hoe de verschillende niveaus van partnersteun verdeeld zijn onder de groep deelnemers. Daarnaast is aan de deelnemers die momenteel een vaste relatie hebben gevraagd hoe lang zij al een relatie hebben met hun huidige partner. Tabel 4 laat de verdeling in relatieduur onder de deelnemers zien.

Tabel 3*Ervaren Partnersteun onder Deelnemers in een Relatie*

Mate van ervaren partnersteun	Aantal deelnemers	Percentage
Zeer veel begrip en steun	493	64.7%
Veel begrip en steun	153	20.1%
Neutraal	86	11.3%
Weinig begrip en steun	13	1.7%
Zeer weinig begrip en steun	2	0.3%
Onbekend	15	2.0%

*Note N = 762***Tabel 4***Relatieduur onder Deelnemers in een Relatie*

Relatieduur	Aantal deelnemers	Percentage
Minder dan twee jaar	524	68.8%
Twee jaar of langer	223	29.3%
Onbekend	15	2.0%

Note N = 762

Van de $n = 1.512$ deelnemers die de schaal over stigmatisering volledig invulden, varieerde de totaalscore van zeven tot 35. De gemiddelde score op stigmatisering was 19.58 (SD=6.24). De meest voorkomende score, de mediaan, was 23. Een hogere score op stigmatisering wijst op een hogere mate van het ervaren van stigmatisering.

Positieve Emoties

Deze studie richt zich op zes positieve emoties: affectie, bewondering, dankbaarheid, hoop, kracht en verbondenheid. Daarnaast is de algemene term ‘positieve emoties’ ook meegenomen in de analyse van deze studie.

Tabel 5 toont de frequenties, minimale en maximale scores die zijn toegekend door de LIWC-software, evenals het gemiddelde (M) en de standaarddeviatie (SD) voor elke emotie. Affectie is de emotie waaraan het hoogste aantal scores is toegekend. Verbondenheid volgt als de emotie waaraan de op één na hoogste aantal scores is toegekend, gevolgd door de categorie positieve emoties bewondering, hoop en kracht. De emotie die het minst gerapporteerd werd is dankbaarheid.

Tabel 5

Frequenties, Minimum, Maximum, Gemiddelde en Standaarddeviatie per gerapporteerde Emotie

		Frequentie	Minimum	Maximum	Gemiddelde	SD
Emotie	Affectie	909	1.20	100	7.90	11.41
	Bewondering	282	0.64	100	1.55	4.94
	Dankbaarheid	142	0.43	25	0.48	1.79
	Hoop	200	0.56	100	1.17	6.69
	Kracht	146	0.43	25	0.51	1.79
	Positieve emoties	435	0.51	100	2.60	7.27
	Verbondenheid	481	0.93	50	2.69	5.36

Toetsende Statistiek

Independent t-sample tests

Eerst is onderzocht of er een verschil bestaat in het ervaren van positieve emoties tussen bi+ personen in een relatie van minstens twee jaar ten opzichte van bi+ personen met een relatie korter dan twee jaar. Hier werd voor elke individuele emotie een independent t-sample test voor uitgevoerd. De resultaten van deze individuele t-testen per emotie zijn te vinden in tabel 6.

Tabel 6

Resultaten t-test per Emotie over Relatieduur

Emotie	Korte		Lange		T(548)	P	Cohen's d
	relatie		relatie				
	M	SD	M	SD			
Affectie	9.12	14.41	9.28	13.96	-.199	.763	-.011
Bewondering	1.68	6.23	2.11	5.19	-.764	.287	-.072
Dankbaarheid	0.45	1.92	0.62	1.90	-.949	.108	-.090
Hoop	1.32	8.92	2.02	8.87	-.834	.313	-.079
Kracht	0.49	1.97	0.54	1.95	-.289	.602	-.027
Positieve emoties	3.41	10.92	2.56	4.79	.937	.116	.089
Verbondenheid	2.71	5.87	2.77	4.98	-.131	.951	-.012

De analyse toonde aan dat er voor geen enkele emotie een significant verschil is gevonden tussen deelnemers met een korte relatie (korter dan twee jaar) en deelnemers met een lange relatie (twee jaar of langer). Dit betekent dat de nulhypothese behorende bij deze testen

niet kan worden verworpen. Op basis van deze analyse is er onvoldoende bewijs om aan te nemen dat de relatieduur invloed heeft op het ervaren van positieve emoties binnen de relatie.

Correlatieanalyse

Om te onderzoeken in hoeverre de mate van ervaren partnersteun samenhangt met het rapporteren van positieve emoties, werd een Pearson-correlatieanalyse uitgevoerd. In Tabel 7 zijn de correlaties weergegeven tussen partnersteun en de zeven verschillende emoties. Daarnaast is een Pearson-correlatieanalyse uitgevoerd voor de variabele mate van ervaren stigmatisering en positieve emoties. De correlaties tussen deze variabele en de verschillende emoties zijn weergegeven in tabel 8.

Tabel 7

Correlatie tussen Ervaren Partnersteun en Positieve Emoties

	1	2	3	4	5	6	7	8
1.Partnersteun	-							
2.Affectie	.010	-						
3. bewondering	-.005	-.032	-					
4. dankbaarheid	-.011	.056**	.091*	-				
5. hoop	.080	.533*	-.028	-.016	-			
6. kracht	-.024	-.014	-.006	.102*	-.033	-		
7. positieve emoties	-.035	.587*	-.036	.057**	.174*	-.034	-	
8. verbondenheid	.005	-.032	-.014	.107*	.309	-.006	-.036	-

Note N = 550

*p < .05 **p < .01

De resultaten toonden aan dat er geen significante verbanden werden gevonden tussen partnersteun en de zeven verschillende emoties. Ook voor de correlaties tussen de mate van ervaring van stigmatisering en de zeven verschillende emoties geldt dat er in geen geval een

significant resultaat gevonden is. Op basis van deze correlatieanalyses is er onvoldoende bewijs gevonden om aan te nemen dat er een verband bestaat tussen de ervaren partnersteun en de zeven verschillende emoties evenals een verband tussen de ervaren mate van stigmatisering en de zeven verschillende emoties.

Tabel 8

Correlatie tussen Stigmatisering en Positieve Emoties

	1	2	3	4	5	6	7	8
1.Stigmatisering	-							
2.Affectie	-.036	-						
3. bewondering	-.024	.362*	-					
4. dankbaarheid	.046	.056	.091*	-				
5. hoop	-.026	.533	-.010	-.016	-			
6. kracht	.021	-.014	.008	.102*	-.033	-		
7. positieve emoties	.007	.587*	.398**	.057**	.174*	-.034	-	
8. verbondenheid	.023	-.032	-.014	.107*	-.028	-.006	-.036	-

Note N = 1214

*p <.05 **p < .01

Regressieanalyse

Als laatste is een regressieanalyse uitgevoerd om te bepalen of relatieduur, partnersteun of stigmatisering goede voorspellers zouden kunnen zijn voor het ervaren van positieve emoties. De resultaten van de regressieanalyse zijn terug te vinden in Tabel 9.

Uit de analyse blijkt dat geen van de voorspellers significant samenhangt met de afhankelijke variabele positieve emoties. De adjusted R square van het regressie model is -.002 (SD=8.12).

Tabel 9

Uitkomsten Regressieanalyse met Positieve Emoties als Afhankelijke Variabele en Relatieduur, Partnersteun en Stigmatisering als Onafhankelijke Variabele

Variabelen	B	SE	P-waarde
Relatieduur	-0.72	0.84	.393
Partnersteun	2.60	2.61	.319
Stigmatisering	-0.04	0.06	.557

Discussie

Belangrijkste Bevindingen

Het doel van deze studie was om inzicht te krijgen in de positieve emoties die bi+ personen in de leeftijd van 16 tot 25 jaar koppelen aan hun seksuele oriëntatie, hun romantische relaties, en ervaringen met stigmatisering. Uit de huidige studie blijkt dat affectie de meest gerapporteerde positieve emotie is. Emoties als bewondering, verbondenheid en hoop kwamen minder vaak voor. De emoties dankbaarheid en kracht werden het minst gerapporteerd. Dat de emoties affectie en verbondenheid de meest gerapporteerde emoties waren, komt overeen met de veronderstelling dat deze emoties belangrijk zijn voor het aangaan en onderhouden van liefdesrelaties (Berli et al., 2021; Cramer, 2006). Affectie en verbondenheid kunnen voor bi+ personen worden ervaren als veilig binnen hun liefdesrelatie waardoor deze emotie vaker benoemd zal worden als zij gevraagd worden naar hun positieve ervaringen. Ook sluit deze bevinding aan bij de *Broaden-and-Build*-theorie (Frederickson, 2001). Deze theorie stelt dat het ervaren van onder andere affectie en verbondenheid belangrijk zijn voor de cognitieve ontwikkeling van jongeren. Bi+ personen zouden hierdoor beter in staat moeten zijn om duurzame en langdurige relaties aan te gaan. Opvallend is dat emoties zoals dankbaarheid en kracht in mindere mate gerapporteerd werden door de deelnemers. Een verklaring hiervoor zou

gevonden kunnen worden gevonden in de *minority-stress*-theorie (Meyer, 2003). Deze theorie stelt dat bij voortdurende blootstelling aan stigmatisering in een relatie gevoelens van kracht ondermijnd zullen worden, ondanks dat er liefde en affectie ervaren wordt binnen deze relatie. Een andere mogelijke verklaring voor het minder rapporteren van kracht zou kunnen zijn dat de doelgroep in deze studie nog jong is. Vele bi+ jongeren komen er pas op latere leeftijd achter dat zij bij de bi+ gemeenschap behoren, waardoor zij nog onzeker zijn over hun emoties en relaties. Emoties als kracht hebben tijd nodig om te groeien, waardoor gevoelens van kracht vaak nog niet erkend worden door deze jongeren binnen hun seksuele oriëntatie. De huidige maatschappelijke stigma's zorgen er daarnaast voor dat jongeren constant geconfronteerd worden met externe twijfels over de legitimiteit van hun gevoelens (Güleç et al., 2022). Kracht en dankbaarheid zijn hierdoor emoties die in mindere mate gerelateerd zullen worden aan seksuele oriëntatie door de bi+ doelgroep.

De resultaten van de huidige studie lieten geen verschillen zien tussen deelnemers met een korte versus een lange relatie in het ervaren van positieve emoties. Eveneens werden er geen verbanden aangetoond tussen de ervaren partnersteun en het ervaren van positieve emoties. Hetzelfde gold voor de ervaren mate van stigmatisering. Op basis van de huidige studie kunnen we concluderen dat ervaringen binnen een partnerrelatie en ervaringen met stigmatisering niet samenhangen met positieve emoties.

Eerder onderzoek suggereert dat het ervaren van positieve emoties binnen de relatie als bevorderlijk wordt beschouwd voor de relatieduur (Berli et al., 2021; Cramer, 2006). De bevindingen van deze studie tonen echter aan dat er onvoldoende bewijs is gevonden om aan te nemen dat bi+ jongeren in een langere relatie meer positieve emoties zouden ervaren dan bi+ jongeren met een kortere relatie. Een verklaring voor dit verschil zou mogelijk de leeftijd van de deelnemers kunnen zijn. Relaties van jongeren staan erom bekend dat ze vaak kortdurende, intenser of experimenteel zijn. (Collins et al., 2008; Gómez-López et al., 2019).

De eerdere studies (Berli et al., 2021; Cramer, 2006) zijn toegespitst op verschillende leeftijdscategorieën, ook volwassenen, waarin een langere relatieduur van twee of meer jaar vaker voor zal komen. Om deze reden is het lastig de huidige studie met de al bestaande studies te vergelijken.

Daarnaast lieten de resultaten van de huidige studie geen significante resultaten zien tussen de ervaren partnersteun en het rapporteren van positieve emoties bij bi+ jongeren. Een verklaring zou mogelijk zijn dat jongeren misschien wel partnersteun ervaren, maar dit niet direct koppelen aan hun seksualiteit. Daarnaast kan partnersteun als zelfsprekend worden ervaren binnen een relatie, waardoor dit niet expliciet benoemd wordt door de bi+ jongeren in de open vraag. Een andere mogelijke verklaring zou zijn dat bi+ jongeren door eerdere negatieve ervaringen minder snel aannemen dat partnersteun vanzelfsprekend is. Hierdoor kunnen hun verwachtingen rondom steun hoger liggen dan bij jongeren zonder eenzelfde ervaring. Omdat eerdere onderzoeken (Algoe et al., 2012; Garcia et al., 2019) niet specifiek gericht waren op de bi+ gemeenschap is het bovendien lastig om de rol van partnersteun goed te kunnen vergelijken.

Ook voor het ervaren van stigmatisering binnen een relatie werd binnen de huidige studie geen significant verband gevonden met positieve emoties. Een verklaring zou zijn dat sommige jongeren hun seksuele oriëntatie bewust minder zichtbaar maken om mogelijke afwijzingen of negatieve reacties te voorkomen (Güleç et al., 2022). Wanneer stigmatisering vermeden wordt door deze reden, kan dit als gevolg hebben dat gevoelens van stigmatisering minder benoemd zullen worden, terwijl dit wel aanwezig is.

Sterke Punten en Beperkingen van de Huidige Studie

Eén van de sterke punten van de huidige studie is de inclusieve definitie van bi+. Zoals al eerder in de inleiding benoemt vallen binnen de huidige studie ook de jongeren die zichzelf biseksueel, bi+, panseksueel, heteroflex of als queer indentificeren onder de definitie bi+. Dit

draagt bij aan het vergroten van het betrekken van een diverse groep jongeren die zich in andere onderzoeken misschien ondervertegenwoordigd zouden voelen. Ook is de omvang van de steekproef ($n = 1.806$) en kracht van de huidige studie. Een grotere steekproef verhoogt de betrouwbaarheid en verkleint de invloed van toeval. Daarnaast maakt een grotere steekproef het mogelijk om de resultaten breder te generaliseren (Lakens, 2022; McEwan, 2020). Ten slotte biedt het gebruik van de LIWC-software de mogelijkheid om kwalitatieve data te kwantificeren. Dit levert als voordeel op dat hiermee grote hoeveelheden kwalitatieve data objectief geanalyseerd kan worden, waardoor subjectieve interpretaties van de onderzoeker zoveel mogelijk vermeden worden.

Hoewel de LIWC-software gezien kan worden als sterk binnen de huidige studie, heeft de software ook een nadeel, namelijk dat de woordenlijst in het Nederlands niet toereikend genoeg was om de beschikbare data te analyseren. Daarom is ervoor gekozen om de data te vertalen naar het Engels zodat de woorden en emoties die genoemd worden binnen de open vraag vergeleken kunnen worden met de uitgebreide Engelse woordenlijst. Echter is het soms lastig om een goede vertaling te vinden, specifiek als het gaat om het duiden van emoties. Hierdoor bestaat het risico dat de Engelse vertaling de emotionele lading van het Nederlands niet voldoende dekt. Dit zou betekenen dat waardevolle data al verloren gaan voordat de data-analyse gestart kan worden. Een oplossing is om gebruik te maken van een verificatie waarin de vertalingen van emotiewoorden gecontroleerd worden door één of meerdere onafhankelijke onderzoekers. Op deze manier kan er nagegaan worden of de vertaalde antwoorden overeenkomen met de emotionele lading in het Nederlands. Ook het uitbreiden van de Nederlandse woordenlijst van de LIWC-software draagt bij aan het verkleinen van de beperking. Een mogelijkheid is om de bestaande woordenlijsten aan te vullen met emoties die relevant zijn voor bi+ jongeren. Onderzoek gefocust op de Nederlandse woordenlijst in de

LIWC-software (Boot et al. 2017) laat zien dat de Nederlandse vertaling van de LIWC 2007-woordenlijst al vergelijkbare resultaten oplevert als de Engelse versie.

Een andere beperking van deze studie is dat vrouwen sterk oververtegenwoordigd waren en dat mannen in de minderheid waren. De overige deelnemers vielen onder een andere genderidentiteit. Dit kan gezien worden als problematisch, omdat bij een oververtegenwoordiging van vrouwen in de steekproef, de resultaten minder goed generaliseerbaar worden naar de gehele bi+ doelgroep. Daarnaast kan een oververtegenwoordiging van vrouwen voor een vertekend beeld zorgen. Hierdoor kunnen patronen sterk uitgelicht worden, terwijl andere patronen onderbelicht zullen blijven. Een oplossing voor deze beperking is om vervolgonderzoek te richten op meer bi+ jongeren die zich identificeren als man of andere genderidentiteiten. Dit kan bereikt worden door gerichte advertenties op sociale media die ontworpen zijn om mannen of andere genderidentiteiten aan te spreken. Een eerdere studie (Ryan et al., 2019) toonde aan dat gerichte Facebook advertenties het aantal mannelijke deelnemers liet toenemen.

De werving van de deelnemers via sociale media is tevens een beperking van deze studie. Hoewel werving via sociale media kan bijdragen aan het vergroten van het bereik, brengt deze methode ook belangrijke nadelen met zich mee die de representativiteit van de steekproef kunnen beïnvloeden. Allereerst kan er sprake zijn van een selectiebias (Iacus et al., 2020; Lehdonvirta et al., 2020). Bij deelnemers die via sociale media geworven zijn bestaat de kans dat zij vaker proactief zijn met betrekking tot hun seksuele oriëntatie. De kans bestaat dat jongeren die zich zelfverzekerder voelen over hun seksuele oriëntatie actiever zijn op sociale media dan jongeren die zich hier onzeker over voelen (Craig et al., 2021). Jongeren die ook actief zijn op LHBTQIA+ gerichte platformen voelen zich vaak comfortabeler om over hun ervaringen te spreken dan jongeren die deze platformen vermijden. Dit heeft als gevolg dat jongeren die zich comfortabeler voelen met hun seksuele oriëntatie oververtegenwoordigd

zullen zijn in deze steekproef. Daarnaast is het bij online werving lastig om te controleren of deelnemers ook daadwerkelijk binnen de doelgroep vallen. Ook loop je het risico dat deelnemers bewust of onbewust de vragenlijst meerdere keren of foutief invullen wat ten koste gaat van de validiteit van de data. Dit kan opgelost worden door een limiet in te stellen dat maximaal één keer op de vragenlijst geklikt mag worden per apparaat. Ten slotte kan er gebruik worden gemaakt van manipulatie controle (Oppenheimer et al., 2009) en het toevoegen van een extra vraag aan het einde van de vragenlijst. In deze laatste vraag wordt gevraagd aan de deelnemers om te bevestigen dat zij de vragenlijst eerlijk en maximaal éénmalig hebben ingevuld.

Als laatste is het goed om te benadrukken dat deze studie gebruik maakt van data die op één moment in de tijd verzameld zijn. Hierdoor is het niet mogelijk om causale uitspraken te doen over de richting van de verbanden tussen relatieduur, de ervaren partnersteun en de ervaren mate van stigmatisering in relatie tot de positieve emoties. Dat er binnen de huidige studie geen significant verband gevonden wordt, betekent niet dat deze verbanden er in vervolgonderzoek ook niet zijn. Om duidelijker inzicht te krijgen in deze onderlinge relaties is vervolgonderzoek wenselijk. Een manier om dit te verbeteren is het opzetten van een longitudinaal onderzoeksdesign. Door jongeren voor langere tijd te volgen, kunnen veranderingen in het waarnemen van positieve emoties, partnersteun en stigmatisering in kaart worden gebracht. Ook kan er dan onderzocht worden of bepaalde fases binnen een relatie specifieke patronen laten zien in de emotionele beleving. Daarnaast is een bijkomend voordeel van longitudinaal onderzoek dat er ook individuele verschillen over de tijd vastgesteld kunnen worden. Met de data uit de huidige studie is het alleen mogelijk om groepsgemiddelden in kaart te brengen.

Suggesties voor Vervolgonderzoek

Om de huidige studie van meer diepgang te voorzien, is het aan te bevelen om naast een survey ook interviews af te nemen. Deze interviews kunnen gebruikt worden om dieper in te gaan op hoe jongeren zelf betekenis geven aan de positieve emoties in hun relatie. Daarnaast is het voordeel van interviews dat er ook gekeken kan worden naar lichaamstaal. Vooral bij het spreken over emoties is lichaamstaal van cruciaal belang (Tracy et al., 2015). Juist bij het onderzoeken van complexe thema's als emoties kan non-verbale communicatie een mooie aanvulling zijn op de al bestaande kwantitatieve data.

Ten slotte is het interessant voor vervolgonderzoek om andere mogelijke voorspellers van het ervaren van positieve emoties mee te nemen. De huidige studie heeft zich gericht op relatieduur, partnersteun en stigmatisering, maar het kan voor vervolgonderzoek interessant zijn om partnersteun uit te breiden naar steun van familie en vrienden (Cronin, 2013). Daarnaast spelen factoren als mentale gezondheid, het zelfbeeld en de mentale gezondheid ook een belangrijke rol in de emotionele ontwikkeling van jongeren (Gloria & Steinhardt, 2014; World Health Organization: WHO, 2024). Dit zijn factoren die in de huidige studie niet onderzocht zijn.

Implicaties van de Huidige Studie

Het gebruik van de LIWC-software heeft binnen de huidige studie verschillende voordelen opgeleverd. Deze studie laat hiermee zien dat deze software in vervolgonderzoek gebruikt kan worden om kwalitatieve data over emoties te kwantificeren. Zelfs bij het analyseren van complexe vraagstukken over relaties, emotionele beleving en seksuele oriëntatie, blijkt de software van belang. De huidige studie draagt daarom bij aan de validering van de LIWC-software als bruikbaar meetinstrument in de toekomst.

Daarnaast is de huidige studie relevant voor de relatie-ervaring van bi+ jongeren binnen de Nederlandse samenleving. Om deze reden kan de studie bijdragen aan beleidsvorming en hulpverlening gericht op deze specifieke doelgroep. Door voornamelijk partnersteun,

relatieduur en stigmatisering te belichten, kunnen interventies beter afgestemd worden op de behoeften van bi+ jongeren. Ook kan deze studie bijdragen aan maatschappelijke bewustwording rondom de uitdagingen die bi+ jongeren ervaren binnen hun relaties. In de huidige maatschappij zijn gevoelens van onbegrip en stigmatisering geen uitzondering voor jongeren van de bi+ gemeenschap (Thio et al., 2015). Door vooral de positieve emoties te benadrukken binnen deze studie wordt ook de andere kant van de medaille belicht. Dit is relevant voor de bi+ jongeren, omdat dit kan bijdragen aan het verkleinen van het stigma rondom de doelgroep waardoor zij meer erkenning zullen ervaren. Tenslotte draagt deze studie bij aan de kennis van professionals in de jeugdzorg, het onderwijs of de gezondheidszorg. Op basis van de uitkomsten van deze studie kunnen zij beter inspelen op de belevingswereld van bi+ jongeren. Zo kunnen hulpverleners bijvoorbeeld de ervaring van positieve emoties benadrukken en steunbronnen binnen een relatie.

Conclusie

De resultaten van deze studie laten zien dat bi+ jongeren uiteenlopende positieve emoties ervaren binnen hun relaties waarin affectie de meest gerapporteerde emotie is gevolgd door verbondenheid. Dit laat zien dat vooral affectie en emotionele veiligheid centraal lijken te staan in de ervaringen van bi+ jongeren. De emoties kracht en dankbaarheid zijn het minst gerapporteerd door de doelgroep. Op basis van deze studie is er nog onvoldoende bewijs gevonden dat factoren als relatieduur, ervaren partnersteun en ervaring stigmatisering samenhangen met het ervaren van meer positieve emoties door bi+ jongeren. Het is wenselijk om vervolgonderzoek met een longitudinaal design en interviews toe te passen om inzicht te kunnen bieden in de ontwikkeling van positieve emoties in relaties van bi+ jongeren.

Referenties

- Algoe, S. B. (2012). Find, emind, and bind: The functions of gratitude in everyday relationships. *Social And Personality Psychology Compass*, 6(6), 455–469. <https://doi.org/10.1111/j.1751-9004.2012.00439.x>
- Baams, L., De Graaf, H., Bi+ onderzoeksconsortium, Maliepaard, E., Bos, H., De Wit, J., Jonas, K., Den Daas, C., & Joemmanbaks, F. (2020). *Niet in één hokje: Ervaringen en welzijn van bi+ personen in Nederland*. bi+ Nederland. <https://biplus.nl/wp-content/uploads/2023/11/Rapport-Niet-in-een-hokje-maart-2021.pdf>
- Bergeron, S., Vaillancourt-Morel, M., Péloquin, K., & Rosen, N. O. (2024). Intimacy promotes couples' Sexual Well-Being on a daily basis and over one year: the role of positive sexual cues. *Archives of Sexual Behavior*, 53(7), 2737–2749. <https://doi.org/10.1007/s10508-024-02912-7>
- Berli, C., Schwaninger, P., & Scholz, U. (2021). “We feel Good”: Daily support provision, health behavior, and well-being in romantic couples. *Frontiers in Psychology*, 11. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.622492>
- Boot, P., Zijlstra, H., & Geenen, R. (2017). The dutch translation of the linguistic inquiry and word count (LIWC) 2007 dictionary. *Dutch Journal of Applied Linguistics*, 6(1), 65–76. <https://doi.org/10.1075/dujal.6.1.04boo>
- Boyd, R. L., Ashokkumar, A., Seraj, S., & Pennebaker, J. W. (2022). The development and psychometric properties of LIWC-22. Austin, TX: University of Texas at Austin. <https://www.liwc.app>

- Buechner, V. L., Stahn, V., & Murayama, K. (2019). The power and affiliation component of achievement pride: antecedents of achievement pride and effects on academic performance. *Frontiers in Education*, 3. <https://doi.org/10.3389/feduc.2018.00107>
- Centraal Bureau voor de Statistiek. (2024, October 11). *Hoeveel LHBTQIA personen telt Nederland?* centraal bureau voor de statistiek. <https://www.cbs.nl/nl-nl/longread/statistische-trends/2024/hoeveel-lhbtqia-personen-telt-nederland-?onepage=true#c-Referenties>
- Cohen-Chen, S., Pliskin, R., & Goldenberg, A. (2020). Feel good or do good? A valence–function framework for understanding emotions. *Current Directions in Psychological Science*, 29(4), 388–393. <https://doi.org/10.1177/0963721420924770>
- Collins, W. A., Welsh, D. P., & Furman, W. (2008). Adolescent romantic relationships. *Annual Review of Psychology*, 60(1), 631–652. <https://doi.org/10.1146/annurev.psych.60.110707.163459>
- Craig, S. L., Eaton, A. D., McInroy, L. B., Leung, V. W. Y., & Krishnan, S. (2021). Can social media participation enhance LGBTQ+ youth well-being? Development of the social media benefits Scale. *Social Media + Society*, 7(1). <https://doi.org/10.1177/2056305121988931>
- Cramer, D. (2006). How a supportive partner may increase relationship satisfaction. *British Journal of Guidance and Counselling*, 34(1), 117–131. <https://doi.org/10.1080/03069880500483141>
- Crocetti, E. (2017). Identity formation in adolescence: the dynamic of forming and consolidating identity commitments. *Child Development Perspectives*, 11(2), 145–150. <https://doi.org/10.1111/cdep.12226>

- Cronin, A. M. (2013). Between friends: making emotions intersubjectively. *Emotion, Space and Society*, 10, 71–78. <https://doi.org/10.1016/j.emospa.2013.03.008>
- Earnshaw, V. A., Logie, C., Wickersham, J. A., & Kamarulzaman, A. (2024). LGBTQ stigma. In *Springer eBooks* (pp. 15–44). https://doi.org/10.1007/978-3-031-36204-0_2
- Fredrickson, B. L. (2001). The role of positive emotions in positive psychology: The broaden-and-build theory of positive emotions. *American Psychologist*, 56(3), 218–226. <https://doi.org/10.1037/0003-066x.56.3.218>
- Garcia, J., Vargas, N., Clark, J. L., Álvarez, M. M., Nelons, D. A., & Parker, R. G. (2019). Social isolation and connectedness as determinants of well-being: Global evidence mapping focused on LGBTQ youth. *Global Public Health*, 15(4), 497–519. <https://doi.org/10.1080/17441692.2019.1682028>
- Gloria, C. T., & Steinhardt, M. A. (2014). Relationships among positive emotions, coping, resilience and mental health. *Stress and Health*, 32(2), 145–156. <https://doi.org/10.1002/smi.2589>
- Gómez-López, M., Viejo, C., & Ortega-Ruiz, R. (2019). Psychological well-Being during adolescence: stability and association with romantic relationships. *Frontiers in Psychology*, 10. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2019.01772>
- Güleç, S., Orak, O. S., Gülirmak, K., Tunç, E., Gümüş, K., EmiRza, E., & CengiZhan, Y. T. (2022). LGBT people's experiences of stigmatization: a phenomenologic study. *Abant Sosyal Bilimler Dergisi*, 22(1), 311–325. <https://doi.org/10.11616/asbi.1026044>
- Iacus, S. M., Porro, G., Salini, S., & Siletti, E. (2020). Controlling for selection bias in social media indicators through official statistics: a proposal. *Journal of Official Statistics*, 36(2), 315–338. <https://doi.org/10.2478/jos-2020-0017>

- Kranz, D., & Pierrard, M. (2018). Beyond coming out: Relations between lesbian and gay identity formation and psychosocial well-being in young and middle adulthood. *Psychology Of Sexual Orientation And Gender Diversity*, 5(3), 283–293. <https://doi.org/10.1037/sgd0000270>
- Lakens, D. (2022). Sample size justification. *Collabra Psychology*, 8(1). <https://doi.org/10.1525/collabra.33267>
- Lehdonvirta, V., Oksanen, A., Räsänen, P., & Blank, G. (2020). Social media, web, and panel surveys: using non-probability samples in social and policy research. *Policy & Internet*, 13(1), 134–155. <https://doi.org/10.1002/poi3.238>
- McEwan, B. (2020). Sampling and validity. *Annals of the International Communication Association*, 44(3), 235–247. <https://doi.org/10.1080/23808985.2020.1792793>
- Meyer, I. H. (2003). Prejudice, social stress, and mental health in lesbian, gay, and bisexual populations: Conceptual issues and research evidence. *Psychological Bulletin*, 129(5), 674–697. <https://doi.org/10.1037/0033-2909.129.5.674>
- Oppenheimer, D. M., Meyvis, T., & Davidenko, N. (2009). Instructional manipulation checks: Detecting satisficing to increase statistical power. *Journal of Experimental Social Psychology*, 45(4), 867–872. <https://doi.org/10.1016/j.jesp.2009.03.009>
- Ryan, J., Lopian, L., Le, B., Edney, S., Van Kessel, G., Plotnikoff, R., Vandelanotte, C., Olds, T., & Maher, C. (2019). It's not raining men: a mixed-methods study investigating methods of improving male recruitment to health behaviour research. *BMC Public Health*, 19(1). <https://doi.org/10.1186/s12889-019-7087-4>
- Schoebi, D., & Randall, A. K. (2015). Emotional dynamics in intimate relationships. *Emotion Review*, 7(4), 342–348. <https://doi.org/10.1177/1754073915590620>

- Sels, L., Reis, H. T., Randall, A. K., & Verhofstadt, L. (2021). Emotion dynamics in intimate relationships: the roles of interdependence and perceived partner responsiveness. In *Springer eBooks* (pp. 155–179). https://doi.org/10.1007/978-3-030-82965-0_8
- Sels, L., Tran, A., Greenaway, K. H., Verhofstadt, L., & Kalokerinos, E. K. (2021). The social functions of positive emotions. *Current Opinion in Behavioral Sciences*, 39, 41–45. <https://doi.org/10.1016/j.cobeha.2020.12.009>
- Thio, S., Bos, H., Wormgoor, T., & Kaufmann, R. (2015). Ervaren stigmatisering onder transgenderjongeren in Nederland. *Pedagogiek*, 35(2), 110–127. <https://doi.org/10.5117/ped2015.2.thio>
- Tracy, J. L., Randles, D., & Steckler, C. M. (2015). The nonverbal communication of emotions. *Current Opinion in Behavioral Sciences*, 3, 25–30. <https://doi.org/10.1016/j.cobeha.2015.01.001>
- Umberson, D., Thomeer, M. B., & Lodge, A. C. (2015). Intimacy and emotion work in lesbian, gay, and heterosexual relationships. *Journal of Marriage and Family*, 77(2), 542–556. <https://doi.org/10.1111/jomf.12178>
- Van Cappellen, P., Toth-Gauthier, M., Saroglou, V., & Fredrickson, B. L. (2014). religion and well-being: the mediating role of positive emotions. *Journal Of Happiness Studies*, 17(2), 485–505. <https://doi.org/10.1007/s10902-014-9605-5>
- World Health Organization: WHO. (2024, October 10). *Mental health of adolescents*. <https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/adolescent-mental-health>